

ustoupiti veřejnému. Nad to jest uvážiti, že dnes v době poválečné jest **kult veřejného zájmu** stále ještě, někdy až příliš, vyvinut i tam, kde by se neměl pěstiti. Ale vzpomeňme jen na snahu zameziti pokles **úcty k soudům** u občanstva, nutný v důsledku dvojího, tím spíše vícenásobného rozdílného rozhodování v týchž věcech! Taková snaha přece není ani eticky zavržitelná!

Z řečeného plyne, že ten názor bude cennější teleologicky, jímž se **více** přiblížíme cílům, které zákonodárce sledoval institutem zahájené rozepře!

(Dokončení.)

P R A K T I C K É P Ř Í P A D Y.

Zakládají-li skutečnosti, v žalobě o rozluku uplatňované jako »odpor«, v pravdě rozvrat manželství, dlužno věc rozhodnouti se stanoviska rozvratu. Rozvrat pro různost povah, bez viny manželů.

Prvý soudce rozloučil manželství »bez viny stran«, odvolací soud žalobu zamítl pro nedostatek důvodů k rozluce, nejvyšší soud na dovolání obnovil rozsudek prvního soudce, a to z těchto důvodů:

Zcela právem první soudce důvod rozluky žalobcem uplatňovaný, že vzešel mezi manžely takový »odpor«, že se jím manželské společenství stalo nesnesitelným břemenem, podřadil pod hluboký rozvrat manželství podle § 13 lit. b) zák. roz., čímž odpadla potřeba souhlasu žalované strany, jehož třeba je, když se uplatňuje pouze nepřekonatelný odpor podle lit. i) cit. paragrafu.

Nezáleží na tom, jakou konstrukci žalobce nebo vůbec strany skutečností, o něž se nárok na rozluku opírá, ve sporu dávají, nýbrž jen na tom, jaké to skutečnosti jsou, neboť podřazení jich pod předpis zákona jako vůbec právní posouzení věci náleží soudu.

A tu nemůže býti nejmenší pochybnosti, že to, co ve sporu vyšlo na jevo, zakládá nepopíratelně úplný rozklad a rozvrat manželství, o jehož rozluku žalováno. Opačnému náhledu vrchního soudu nelze přisvědčiti.

Jestliže manželé od roku 1923, kdy si vymohli soudní rozvod, spolu nežijí, nýbrž žalobce jest usídlen v Brně-Králově Poli a žalovaná se zdržuje od té doby stále v cizině, kam záhy po rozvodu odjela, vlast manželovu opustivši, mezi tím pobývala

zejména v Rusku a v Londýně a nyní jest neznámého pobytu, a jestliže sama, jak prokázáno, při svém odchodu odsud k bytné své prohlásila, že ona a její manžel jsou dva rozličné světy, že mají různé povahy a že se k sobě nehodí, což i žalobce za důvod rozkladu jejich manželství uvádí, tu jest jasno, že se manželství rozpadlo a nelze je žádnou mocí více sklížit. Že se rozešli tiše a bez povyku, dokazuje jen jejich ušlechtilejší povaha, nevyvrací však zjevnou psychickou nemožnost spolužití.

Ale není účelem manželství, aby manželé byli jimi jen nominálně, aby svazek jejich byl pouze právní, hmotně však aby žádného společenství života neměli, nýbrž každý žil pro sebe, o druhého se nijak nestaraje a ani možnosti k tomu pro odlehlou různost, ba neznámost pobytu jeho nemaje. To není žádné manželství a proto nutno i právní svazek zrušiti a ze jha jeho strany osvoboditi.

Rozhodnutí nejvyš. soudu ze dne 16. srpna 1927 Rv II 67/27-1. A. H—k.

K výkladu na § 1245 obč. zák. — Zřízení a zajištění věna děje se cestou spornou.

Nejvyšší soud usnesl se v nesporné věci manželů J. a M. V. o zajištění věna ve smyslu § 1245 obč. zák. k dovolacímu rekursu jmenovaných manželů do usnesení krajského soudu v H. K. jako soudu rekursního, jímž bylo k jejich rekursu usnesení okresního soudu v J. pro zmatečnost zrušeno a stěžovatelé odkázáni na pořad práva — takto:

Dovolacímu rekursu se nevyhovuje.

O d ů v o d n ě n í: Podle § 1 cís. pař. ze dne 9. srpna 1854 čís. 208 ř. z. projednává soud v nesporných soudních věcech jen potud z úřední povinnosti nebo na žádost stran, pokud to nařizují zákony. Vyřízení nároku na zajištění věna není však ani § 1245 obč. zák., ani jiným zákonem odkázáno na pořad práva nesporného, pročez napadené usnesení hovoří zákonu a věci. Rekurenti neprávem poukazují k tomu, že zřízení věna děje se cestou nespornou a že proto ani žádost na zajištění věna nelze odkázati na cestu spornou; přezírají, že § 1221 obč. zák. předpisuje, že dovolávají-li se rodiče nebo dědové a báby své nemohoucnosti, zříditi slušné věno, má soud na žádost snoubenců vyšetřiti okolnosti a určití pak přiměřené věno, nebo rodiče, pokud se týče děda a báby od toho osvoboditi, čímž zřejmě jest poukázáno na cestu nespornou, kdežto pokud jde o za-